

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, 2009. március 18. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A folytatólagosan elkövetett csalás büntette és más bűncselekmények miatt **az I.r. vádlott és társa** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Somogy Megyei Bíróság Katonai Tanácsa 2008. október 10. napján kihirdetett KB.II.13/2008/14. számú ítéltét **helybenhagyja** azzal a pontosítással, hogy az I.r. vádlottnak a 408.585 (négy száznyolcezer-öt száznyolcvanöt) Ft kártérítést az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül kell megfizetnie, továbbá a kár összegén felül, az ezután járó, 2007. június 16. napjától a megfizetés napjáig a mindenkor éves költségvetési törvény szerint meghatározott kamatot köteles megfizetni.

I n d o k o l á s :

A Somogy Megyei Bíróság Katonai Tanácsa a 2008. október 10. napján kihirdetett KB.II.13/2008/14. számú ítéltével az I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki részben folytatólagosan elkövetett csalás büntettében, társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntettében, valamint közvetett tettesként elkövetett hamis tanúzás vétségében. Ezért - halmazati büntetésül - 300 napi tétel, napi tételenként 400.-Ft, összesen 120.000.-Ft pénzbüntetésre és lefokozásra ítélt. A II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettében, ezért 1 évre próbára bocsátotta. A bíróság az I.r. vádlott vonatkozásában rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. Kötelezte az I.r. vádlottat, hogy kártérítés címén a sértett alakulatnak 408.585.-Ft-ot fizessen meg, ezen összeg 2007. június 16. napjától számított évi 8%-os kamataival együtt. Kötelezte az I.r. vádlottat 24.515.-Ft eljárási illeték megfizetésére, továbbá egyetemlegesen kötelezte az I. és II.r. vádlottakat 21.545.-Ft bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a kihirdetett ítéltet tudomásul vette. Az I. és II.r. vádlottak irányának megjelölése nélkül jelentettek be fellebbezést, míg az I. és II.r.

vádlottak védője mindkét vádlott tekintetében a bűnösség megállapítása miatt fellebbezett.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.IV.130/2008. számú átiratában indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az I.r. vádlott tekintetében mellőzze az enyhítő körülmények közül a büntetlen előéletre utalást, egyebekben az első fokú ítéletet hagyja helyben.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az első fokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését fenntartotta. Kifejtette azon álláspontját, hogy az elsőfokú katonai tanács ítélete a Be. 351.§ (2) bekezdés c./ és d./ pontjai szerint megalapozatlan, mert egyrészt a megállapított tényállás ellentétes az iratok tartalmával, és az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett. A c./ pontban írt megalapozatlansági okkal kapcsolatban kifejtette, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor ítéletében azt rögzítette, hogy az I.r. vádlott a honvédségi lakásügyi szervezetet tudatosan és szándékosan megtévesztette, amikor a hatósággal nem közölte, hogy az általa élettársként megjelölt tanú1 saját tulajdonú, beköltözhető lakása van. A védői álláspont szerint sem az ideiglenes használatba vételi engedély kiadása, sem pedig a lakásba történő bejelentkezés ténye nem támasztja alá azt, hogy tanú1 a kérdéses időben beköltözhető ingatlannal rendelkezett.

Tévedett továbbá az elsőfokú bíróság akkor is, amikor tanú2-nek a nyomozás során másodikként, majd a tárgyaláson tett vallomását fogadta el a tényállás alapjául, és azt állapította meg, hogy ő az I.r. vádlottal élettársi kapcsolatban nem élt. A védői álláspont szerint ezen megállapítás iratellenes, mert azt cáfolja tanú2 korábbi vallomása, az I.r. vádlott vallomása, valamint a körjegyző által kiállított igazolás és az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek. A d./ pontban írt megalapozatlansági okkal kapcsolatban a védő arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában megengedhetetlenül kiterjesztette a beköltözhető lakás fogalmát. Álláspontja szerint ugyanis az, hogy tanú1 időszakonként a tulajdonát képező lakásban tartózkodott és ott fogadta pl. a védőnőt, nem utal egyértelműen arra, hogy ténylegesen ott is lakott. Vitatta a védő azt is, hogy az I.r. vádlott által lakás-felújítási átalányként felvett összeg a Magyar Honvédség részére kárként jelentkezett volna, hiszen azt az I.r. vádlott teljes egészében a lakásra költötte. A fentiekre figyelemmel a védő az első fokú ítélet megváltoztatására és az I. és II.r. vádlottak felmentésére tett indítványt.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője perbeszédében a másodfokú ügyészi átiratban foglaltakat tartotta fenn, azzal a kiegészítéssel, hogy a másodfokú bíróság az első fokú ítéletben írt tényállást a vádlott személyi körülményeiben utóbb beállt változásokkal egészítse ki.

Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában elmondta, hogy tanú1-gyel élettársi kapcsolata helyreállt. Jelenleg szülei tartják el és alkalmi munkákból, havonta 50.000.-Ft-os jövedelme van.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy tanú2 hazudott a tárgyaláson tett vallomásában, valamint, hogy részt vett tanú1 lakása lakhatóvá tételében és az csak a végleges használatba vételi engedélyben írt időre készült el.

A bejelentett katonai ügyészi fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A vádlottaknak és a védőnek a felmentésre irányuló fellebbezései nem alaposak.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács eljárása során az eljárási szabályokat betartotta, és a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során az összes szükséges bizonyítást lefolytatta, a bizonyítékokat egyenként és összességében megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének teljes körűen eleget tett. Az I. és II.r. vádlottak tagadták a bűncselekmények elkövetését, nem ismerték el felelősségüket. A katonai tanács ítélete 4. oldal utolsó bekezdésétől 12. oldal első bekezdéséig igen részletekbe menően és alaposan foglalkozott a bizonyítási eljárás során megismert bizonyítékokkal. A bizonyítékok értékelése során levont következtetések a logika szabályainak megfelelnek. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást az I. és II.r vádlottak védekezésével szemben, az eljárás során kihallgatott tanúk vallomásai, valamint a rendelkezésre álló iratok alapján állapította meg.

Az okiratok alapján az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette azt, hogy tanú1 a tulajdonában lévő lakásra 2006. május 26-án ideiglenes használatba vételi engedélyt kapott, továbbá, hogy 2006. augusztus 28-án oda állandó lakosként bejelentkezett. Ezen tényekből, továbbá a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomásai alapján pedig helytállóan következtetett arra is, hogy beköltözhető lakással rendelkezett, amikor az I.r. vádlott részére a szolgálati lakást kiutalták. Úgyszintén helyesen döntött az elsőfokú katonai tanács, amikor az I. és II.r. vádlottak védekezésével szemben a 2. és 3. tényállási pontban írt cselekmények tekintetében tanú2-nek a nyomozás során megváltoztatott, majd a tárgyaláson tett ugyanilyen tartalmú vallomását fogadta el. Tanú2 vallomását a tárgyaláson kihallgatott érdektelen tanúk vallomásai mindenben alátámasztották.

Az ítéltábla katonai tanácsának álláspontja szerint az első fokú ítéletet csupán a vádlott személyi körülményeiben utóbb bekövetkezett változásokkal szükséges kiegészíteni a Be. 352.§ (1) bekezdés a./ pontja alapján az I.r. vádlott nyilatkozatára figyelemmel, a következők szerint: "Az I.r. vádlottat alakulatának parancsnoka illetményének 100%-os megvonása mellett beosztásából felfüggesztette. Az I.r. vádlott jelenleg alkalmi munkák végzéséből, havi 50.000-os jövedelemmel rendelkezik. tanú1-gyel élettársi kapcsolatát helyreállította".

A Be. 351.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le.

Megállapítható, hogy a vádlottak és védőjük fellebbezésükben, illetve azt követően új tényre, bizonyítékokra nem hivatkoztak, továbbá, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás mindenben mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Így a vádlottaknak és védőjüknek a bizonyítékok újraértékelésére, felülmérlegelésre és ezen keresztül a vádlottak felmentésére irányuló fellebbezései eredményre nem vezethettek.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére és helyes a cselekményeik jogi minősítése is. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az I.r. vádlott bűnösségét a Btk.318.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (4) bekezdés a./ pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett csalás bűntettében, a Btk.274.§ (1) bekezdés c./ pontjába ütköző társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében, valamint 2 rb a Btk.239.§-ba ütköző hamis tanúzás vétségében állapította meg, valamint akkor sem, amikor a II.r. vádlottat a Btk.274.§ (1) bekezdés c./ pontjába ütköző felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében mondta ki bűnösnek.

Az 1. tényállási pontban írt cselekmény tekintetében nem fogadható el azon védői érvelés, hogy az I.r. vádlott azért nem bűnös a csalás bűncselekményében, mert az alakulat részéről kár nem következett be, figyelemmel arra, hogy az I.r. vádlott a felújítási átalányt teljes egészében a bérlakás felújítására fordította. A rendelkezésre álló iratok alapján ugyanis megállapítható az, hogy az érintett lakás nem a honvédség tulajdonát képező szolgálati lakás volt, hanem olyan önkormányzati tulajdonú bérlakás, amellyel kapcsolatban az alakulatnak bérlőkielölési joga volt. Így a felújítási átalánynak a csalárd módon megszerzett lakás bérlője részére történt kifizetésével a honvédség oldalán a kár bekövetkezett. A csalás törvényi tényállási elemei tehát maradéktalanul megvalósultak. A vádlott tévedésbe ejtette alakulatát lakásszerzési jogosultságát illetően, ezzel okozati összefüggésben keletkezett kára az alakulatnak, amikor felújítási átalányt és lakbér-támogatási hozzájárulást fizetett az arra nem jogosult I.r. vádlottnak.

A 2. tényállási pontban megállapított intellektuális közokirat-hamisítás kapcsán az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának 12. oldala alulról első és 3. bekezdéseiben helyesen fejtette ki jogi álláspontját, amelyet a másodfokú bíróság csupán azzal egészít ki, hogy a vádlottak ezen cselekményüket A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. 83. és 84.§-ában megjelölt hatósági bizonyítvány kiállítása körében valósították meg.

Nem tévedett a jogi minősítést illetően az elsőfokú bíróság az I.r. vádlottnak a 3. tényállási pontban írt cselekményének minősítése kapcsán sem. Tanú3-at és tanú4-et tanúkként hallgatták meg a hatósági eljárásban. Kioktatták őket igazmondási kötelezettségükre. Az I.r. vádlott tanú3 és tanú4 tanúkat élettársi kapcsolatának fennállása tekintetében megtévesztette. Ezért ők a hatósági eljárás során az I.r. vádlottól hallott valótlan adatokat adták elő, így az I.r. vádlott közvetett tettesként valószínűsítette meg a Btk. 239. §-ába ütköző hamis-tanúzás vétségét.

Az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a II.r. vádlott bűnösségére is és helyesen minősítette cselekményét a Btk. 274. § (1) bekezdés c/ pontjába ütköző felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntetnének, mivel ő vette rá tanú2-öt cselekménye elkövetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az I.r. vádlott tekintetében megállapított enyhítő körülményekre figyelemmel lehetőséget látott vele szemben a Btk.87.§ (2) bekezdés e./ pontjában írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetés kiszabására. A megállapított pénzbüntetés esetében a napi tételek száma a cselekménnyel arányosnak tekinthető, míg a napi tétel összege megfelelően tükrözi a vádlott vagyoni, személyi és jövedelmi viszonyait. Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor az I.r. vádlottat lefokozás katonai mellékbüntetéssel is sújtotta. Egységesnek tekinthető az a katonai bírói gyakorlat, hogy a honvédség terhére, vagyon elleni bűncselekményt elkövető katona méltatlanná válik a rendfokozat viselésére. Ezen gyakorlatnak megfelelően az elsőfokú katonai tanács helyesen alkalmazott lefokozást a vádlottal szemben. Nem tévedett a katonai tanács továbbá akkor sem, amikor a fia érdekében bűncselekményt elkövető II.r. vádlott tekintetében lehetőséget látott arra, hogy büntetés kiszabása helyett vele szemben intézkedést alkalmazzon, és a II.r. vádlottat 1 évi időtartamra próbára bocsássa. Az I. és II.r. vádlottakkal szemben kiszabott büntetések, illetve intézkedés megfelelően szolgálják a Btk.37.§-ában írt büntetési célokat.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú katonai tanács nem a kialakult gyakorlatnak megfelelően rendelkezett a kamat megfizetése tekintetében, ezért a Bírósági Határozatok 2002. évi 9. számában megjelent a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumi véleményének megfelelően a rendelkezést úgy pontosította, hogy az I.r. vádlottnak a 408.585 (négy száznyolcezer-ötszáznyolcvanöt) Ft kártérítést az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül kell megfizetnie, továbbá a kár összegén felül, az ezután járó, 2007. június 16. napjától a megfizetés napjáig a mindenkor évi költségvetési törvény szerint meghatározott kamatot köteles megfizetni.

A Somogy Megyei Bíróság Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be. 371.§ (1), (3) és (4) bekezdésein alapszik.

Budapest, 2009. március 18.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Tóth Szabolcs hb. százados sk. bíró

A Somogy Megyei Bíróság Katonai Tanácsának ítélete az I.r. és a II.r. vádlottak tekintetében jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2009. március 18.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:

Tóth Mihályné
tisztviselő